

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

26.06.2026. Nr. 1-8/21

Veselības ministrijai
_DEFAULT@90001474921

Par smēķēšanas ierobežojumu regulējumu bērnu nometnēs

Tiesībsarga birojs, izskatot iesniegumus par iespējamiem bērnu tiesību aizskārumiem bērnu nometnēs, ir pievērsis uzmanību smēķēšanas ierobežojumu regulējumam attiecībā uz bērnu nometņu telpām un teritorijām.

Tabakas izstrādājumu, tabakas aizstājējproduktu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likuma (turpmāk – Tabakas likums) 10. panta otrās daļas 1. punktā noteikts, ka smēķēt ir aizliegts bērna klātbūtnē. Savukārt Tabakas likuma 10. panta otrās daļas 2. punktā noteikts, ka smēķēt ir aizliegts izglītības iestāžu, izglītības iestāžu dienesta viesnīcu un audzināšanas iestāžu telpās un šo iestāžu lietošanā esošajās teritorijās. Vienlaikus Bērnu aizsardzības likuma 48. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka bērna klātbūtnē nedrīkst smēķēt, lai nodrošinātu viņam no smēķēšanai paredzētu izstrādājumu vai ierīču dūmiem un tvaika brīvu vidi.

Saskaņā ar Ministru kabineta 01.09.2009. noteikumu Nr. 981 "Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība" 2. punktu nometne ir mērķtiecīgi organizēts pasākums, kurā vairāk nekā puse dalībnieku ir bērni un kas paredzēts, lai nodrošinātu bērniem saturīgu un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu un sekmētu viņu vispusīgu attīstību. Tiesībsarga biroja ieskatā bērnu aizsardzība pret smēķēšanas un pasīvās smēķēšanas ietekmi bērnu nometnēs ir nodrošināta, ciktāl Tabakas likums aizliedz smēķēt bērna klātbūtnē. Vienlaikus bērnu nometņu telpām un teritorijām nav noteikts tāds pats smēķēšanas aizliegums kā izglītības iestādēm un audzināšanas iestādēm un šo iestāžu lietošanā esošajās teritorijās. Ņemot vērā, ka bērnu nometnes ir vide, kurā bērni uzturas ilgstoši un kuras darbība ir vērsta uz bērnu attīstības un labbūtības veicināšanu, izvērtējams jautājums par to, vai

spēkā esošais regulējums nodrošina pietiekamu bērnu aizsardzību pret smēķēšanas un pasīvās smēķēšanas ietekmi nometņu telpās un teritorijās.

Tiesībsarga biroja ieskatā būtu nepieciešams paplašināt Tabakas likuma 10. panta otrās daļas 2. punktā noteikto smēķēšanas ierobežojumu, paredzot smēķēšanas aizliegumu vismaz bērnu nometņu telpās un teritorijās. Vienlaikus Tiesībsarga birojs neizslēdz nepieciešamību izvērtēt līdzīga aizsardzības līmeņa nodrošināšanu arī citās vidēs, kurās bērni organizēti un ilgstoši uzturas.

Ievērojot minēto un Tiesībsarga likuma 11. panta 4. punktā noteikto tiesībsarga funkciju atklāt trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu, lūdzam Veselības ministriju izvērtēt nepieciešamību pilnveidot Tabakas likumā noteikto smēķēšanas ierobežojumu regulējumu un līdz **2026. gada 1. oktobrim** informēt Tiesībsarga biroju par izvērtējuma rezultātiem.

Ar cieņu

tiesībsardzes pilnvarojumā

Bērnu tiesību nodaļas vadītāja

Laila Grāvere